

in visoko cenil. Tu so ga »obiskale rime« ter je s tega mesta napisal pesniško poslanico svojemu prijatelju Čaadajevu, kakor jo je že prej nekoč (glej Klopčičevo antologijo str. 22), ki pa je z naslednjo pesmijo v neposredni zvezi ter jo prevajamo zato, da vidimo, kako je Puškin reagiral na svetovno znano antično povest:

Zakaj tu dvom? Vérujem v trditev,
da tukaj stal je hram grozán,
kjer bil bogovom žrtvovan
krvi je žejnim mnog v daritev;
tu je pomirjeno biló
zločinstvo grozne Evmeníde,
ko tu prerokinja Tavríde
na brata dala je rokó.
Na grušču tem triumf slavila
je sveta vez prijateljstva,
velikih duš zavest boštva
sé s tem lahko je ponosila...

.....
Čaadajev, pomniš pismo davno?
Ni gnal takrat me mladi sen
zapisat naju imeni slavno
v drugačen kamen razvaljèn?
Viharji utihnili so jezni —
zdaj mirno, tiho je srce,
in ginjeno klešó roke
v ta krš tovariške ljubezni
spet družno najino ime.

Tako se odreka Puškin revolucionarstvu prejšnjega pisma ter visoko podčrtava zvesto in trdno prijateljstvo, kot je vezalo Oresta in Pilada v davni preteklosti in kar je rešilo oba.

Tu so krenili proti notranjosti ter ne daleč od Sevastopola zavili k Bahčisaraju, od tod pa proti Simferopolu, kjer se je Puškin poslovil od generala Rajevskega in se napotil v besarabski Kišinjev. Tja je namreč medtem premestil general Inzov, njegov šef, svoj urad, v katerega je bil Puškin dodeljen v službo kot politični izgnanec. 27. septembra je že bil v na pol romunskem Kišinjevu, s čimer je bilo njegovo bivanje na Krimu zaključeno.

To potovanje na Krimu je Puškin opisal s svojimi čustvenimi opazkami prijatelju Delvigu v pismu, ki je bilo kmalu nato (1826) priobčeno v almanahu Severni cveti. Podajamo ga v odlomku:

»Iz Azije smo prišli v Evropo z ladjo. Jaz sem se tedaj napotil k tako imenovani Mitridatovi grobnici (razvalini nekakšnega stolpa); tam sem utrgal cvet za spomin in drugi dan izginil brez vsakega obžalovanja. Razvaline Tantikapeje niso nič bolj vplivale na mojo domišljijo. Videl sem tu sledi ulic, polzarastli rov, stare opeke in podobnih stvari več. Iz Feodozije do samega Jurzufa sem se vozil po morju. Vso noč nisem spal. Meseca ni bilo. Zvezde so svetile. Pred mano v oblakih so se dvigale južne gore. »Glej, tam je Četirdag!« mi je rekel kapitan. Nisem ga razločil, pa tudi nič ne izpraševal po njem. Pred svitom sem zaspal. Medtem pa se je ladja ustavila ob pogledu na Jurzuf. Ko sem se prebudil, sem zagledal omamljivo podobo: gore so sijale v raznih barvah kot v cvetovih; ploske strehe tatarskih hiš so se kazale iz dalje v rojih, prilepljenih h goram; topoli so se kot zeleni stebri dvigali iznad njih; z desne ogromni Aju-dag... vse okrog pa sinje, čisto nebo in svetlo morje, bleščava in južni zrak...

V Jurzufu sem živel kot otrok, kopal sem se v morju in za obed zobal grozdje; tedaj sem se navadil na južno naravo in jo užival z vsem ravnodušjem